

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันจันทร์ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม **จำนวน ๒ เรื่อง**

- มีเรื่องแจ้งที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

๑. ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน และรายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ แล้ว และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานประจำปี ๒๕๖๕ ของกองทุนการออมแห่งชาติ แล้ว

๒. พลเอก เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด พลเรือเอก เขิงชาย ชมเชิงแพทย์ ผู้บัญชาการทหารเรือ พลอากาศเอก อลงกรณ์ วัฒนธร ผู้บัญชาการทหารอากาศ และ พลตำรวจเอก ดำรงค์ศักดิ์ กิตติประภัสร์ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยตำแหน่ง ได้เกษียณอายุราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ จึงทำให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาตามความในมาตรา ๒๖๙ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทำให้ปัจจุบันมีสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๔๔ คน ดังนั้น ในการประชุมวุฒิสภาจะต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คือ ตั้งแต่ ๑๒๒ ท่านขึ้นไป จึงจะครบเป็นองค์ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

(๒) รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

(๓) กระทู้ถาม

๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การแก้ปัญหาเจ้าหน้าที่ที่ได้รับผลกระทบจากการถ่ายโอน สอน./รพ.สต. ไป อบจ. ของกระทรวงสาธารณสุข (นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายชลน่าน ศรีแก้ว) ผู้ถูกตั้งกระทู้ถาม และผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๕๐

๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง การเตรียมรับมือวิกฤตภัยแล้ง (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๕๐

๓.๑.๓ กระทู้ถาม เรื่อง แนวทางการเชื่อมโยงระบบคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย (นายสุรเดช จิรจิตติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (นายสุรพงษ์ ปิยะโชติ) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๕๐

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายชาติชาย ชาญชัย) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อพิจารณาในคราวถัดไป ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง

๓.๒.๒ กระทู้ถาม เรื่อง การปราบปรามผู้มีอิทธิพล (นายปานเทพ กล้านรงค์ราษฎร เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนนายกรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายชาติชาย ชาญชัย) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อพิจารณาในคราวถัดไป ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง

๓.๒.๓ กระทู้ถาม เรื่อง การคัดเลือกแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ คนที่ ๑๔ (นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนนายกรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อพิจารณาในคราวถัดไป ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๒ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนามรดกวัฒนธรรม
อย่างยั่งยืน
ซึ่งคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรมพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการด้านศิลปะและวัฒนธรรม (นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ สมาชิกวุฒิสภา) และประธานคณะทำงาน (พลอากาศตรี หม่อมหลวงประกิตติ เกษมสันต์) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า มรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) เป็นผลงานสร้างสรรค์ของชนในชาติที่มีคุณค่าตกทอดมาจากรุ่นก่อน เป็นประจักษ์พยานของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ องค์การยูเนสโกแบ่งประเภทของมรดกทางวัฒนธรรมไว้ ๒ ประเภท ได้แก่ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Cultural Heritage) และมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ (Tangible Cultural Heritage) ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ (๑) มาตรา ๕๐ (๒) และมาตรา ๕๗ (๑) ซึ่งปัจจุบันพบว่าภาครัฐของไทยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้ อย่างไรก็ตาม พบว่าการขับเคลื่อนงานยังขาดความเป็นเอกภาพ มีมาตรฐานและขอบเขตการทำงานที่ไม่ชัดเจน ขาดการบูรณาการระบบฐานข้อมูลร่วมกัน รวมทั้งมีการใช้นิยามความหมายและคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้แตกต่างกัน ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมาก ขาดความตระหนักในการให้ความสำคัญ และมีข้อจำกัดด้านขีดความสามารถของกำลังคน ทรัพยากร และงบประมาณ ในการนี้ คณะกรรมการจึงสรุปปัญหาด้านการอนุรักษ์โบราณสถานและแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ กล่าวคือ ปัญหากฎหมายล้าหลังและไม่เหมาะสมกับบริบทแวดล้อม ปัญหาการไม่บังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจัง ปัญหาการขาดความตระหนักรู้ แรงจูงใจ และองค์ความรู้ที่ถูกต้อง ปัญหา นิยามของโบราณสถานและมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ไม่ชัดเจน และปัญหาการขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนอย่างครอบคลุม พร้อมทั้งนี้คณะกรรมการได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและกฎหมาย เพื่ออนุรักษ์และพัฒนามรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ดังนี้ (๑) แก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งพระราชบัญญัติที่ว่าด้วยโบราณสถาน (พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔) พระราชบัญญัติหรือกฎหมายท้องถิ่น (พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ พระราชบัญญัติสภาตำบล

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒) และพระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระจายอำนาจ (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒) (๒) พัฒนากลไกกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานภาครัฐทุกระดับ (๓) การบริหารจัดการความรู้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (๔) จัดทำคู่มือคำแนะนำการดำเนินการอนุรักษ์และโครงการก่อสร้าง (๕) กำหนดนิยามและประเภทมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นมาตรฐานกลาง และพัฒนาระบบทะเบียนรายการให้เป็นเอกภาพ (๖) พัฒนามาตรการจูงใจให้เกิดการสนับสนุนการอนุรักษ์จากภาคเอกชนและภาคประชาชน (๗) มีกฎหมายช่วยส่งเสริม สนับสนุน และวางหลักเกณฑ์และเงื่อนไขกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อร่วมกันอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ทุกประเภทอย่างครอบคลุม และ (๘) มีการพัฒนากฎหมายเพื่อจัดตั้ง “สถาบัน” ในรูปแบบคณะกรรมการร่วม (Committee) หลายฝ่ายที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการอนุรักษ์ และดูแลมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้อย่างบูรณาการ

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า (๑) ควรแก้ไขชื่อรายงานให้เกิดความชัดเจนว่า เป็นรายงานที่พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้เป็นหลัก ทั้งนี้ โดยอาจเพิ่มเติมคำว่า “(ที่จับต้องได้)” ต่อท้ายชื่อเรื่องเดิม หรือแก้ไขเนื้อหาในบทสรุปผู้บริหารให้ครอบคลุมว่า “เป็นรายงานที่มุ่งเน้นในการพิจารณาศึกษาเรื่องมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้” แต่ในขณะเดียวกันก็ควรมีการพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ โดยมีการประสานความร่วมมือเพื่อให้วัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นั้นได้รับการอนุรักษ์ รักษา และพัฒนาไปพร้อมกัน เช่น วัฒนธรรม “นครชัยบุรินทร์” ที่ประกอบด้วย วัฒนธรรมของจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ วัฒนธรรมด้านภาษาไทย (รณรงค์ให้ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง) วัฒนธรรมด้านศาสนา (ดูแลความประพฤติของพระสงฆ์) วัฒนธรรมและทำเนียมปฏิบัติอื่น ๆ (การไหว้สวัสดี การแสดงความจงรักภักดีต่อชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ การตรงต่อเวลา) (๒) ควรมีการสำรวจและกระจายอำนาจในการอนุรักษ์และพัฒนามรดกวัฒนธรรม ทั้งจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และชุมชน ตลอดจนวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) เพื่อให้ทุกภาคส่วนรวมทั้งภาคเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษามรดกวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการแต่ละหน่วยอย่างชัดเจน และพิจารณาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมถึงส่งเสริมให้เกิดวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยเร็ว (๓) ควรสนับสนุนให้เกิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมภาครัฐ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

และเกิดการกระจายอำนาจจากภาครัฐสู่ชุมชนและประชาชน (๔) ควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๗ (๑) ที่ว่าด้วยอนุรักษ์ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน อาทิ พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ (๕) ควรมีการจัดทำฐานข้อมูล (Data Base) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๖) ควรส่งเสริมองค์ความรู้ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ สร้างการเรียนรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และสืบทอดมิติทางวัฒนธรรมให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคประชาชน อีกทั้งควรสนับสนุนให้นำเรื่องมรดกวัฒนธรรมบรรจุเข้าสู่ระบบการศึกษาเพื่อให้มีการดูแลและรักษามรดกวัฒนธรรมต่อไปอย่างต่อเนื่อง มิใช่เพียงการเรียนรู้แบบ “ชะงักทัวร์” ดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (๗) ควรแบ่งสัดส่วนรายได้และงบประมาณให้แก่หน่วยงาน (อาทิ ส่วนกลางร้อยละ ๕๐ ส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๒๕ และการตลาด ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวร้อยละ ๒๕) (๘) ควรสร้างคุณค่าให้แก่แหล่งมรดกวัฒนธรรมโดยการอนุรักษ์ (ดำรงคุณค่าให้คงอยู่) ส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์ (Promotion) สร้างมูลค่าเพิ่มหรือผลตอบแทนจากคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมนั้น และจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้คุณค่าของมรดกวัฒนธรรม (๙) ควรมีการต่อยอดหรือส่งเสริมให้เกิดแหล่งมรดกวัฒนธรรมแหล่งอื่น ให้ได้รับการยอมรับเช่นเดียวกับเมืองโบราณศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกจากยูเนสโก (UNESCO) (มรดกโลกแห่งที่ ๗ ของไทย/มรดกโลกทางวัฒนธรรมแห่งที่ ๔ ของไทย) ซึ่งมรดกโลกของไทย ๖ แห่ง ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกจากยูเนสโกแล้ว ได้แก่ นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จ. พระนครศรีอยุธยา เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัย จ. สุโขทัย แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จ. อุตรดิตถ์ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ และกลุ่มป่าแก่งกระจาน) ตลอดจนมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบเพื่อดูแลรักษาให้ยั่งยืนต่อไป (๑๐) ควรสนับสนุนและเผยแพร่พื้นที่ที่มีศักยภาพด้านวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป เช่น จังหวัดสุรินทร์มีช้างแสนรู้และมวยไทย (นายทัชชกร ยีรัมย์/จา ปนม และ ร้อยโท สมบัติ บัญชาเมฆ/บัวขาว บัญชาเมฆ) เป็นต้น (๑๑) ควรสนับสนุน ส่งเสริม และกำหนดมาตรการในการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์และพัฒนา มรดกวัฒนธรรม ตลอดจนมีช่องทางในการเข้าถึง เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนา มรดกวัฒนธรรม เนื่องจากการดำเนินงานของภาครัฐเพียงอย่างเดียวขาดความยืดหยุ่นและใช้ระยะเวลานาน ฉะนั้น การเปิดกว้างและรับการสนับสนุนจากประชาชน ประชาชนท้องถิ่น และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงสามารถดำเนินงานได้คล่องตัวและรวดเร็วกว่า (๑๒) ควรนำบทบัญญัติในมาตรา ๑๖ (๑๑) ว่าด้วยการบำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และมาตรา ๑๗ (๑๘) ว่าด้วย

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

การส่งเสริมการศึกษา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาพิจารณาร่วมด้วย (๑๓) ควรมีการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้อง อาทิ นโยบาย Soft Power ของพรรคภูมิใจไทย (๑๔) ควรเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมโดยให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๑๕) ควรมีการแบ่งระดับโบราณสถานที่เหมาะสมสมควรได้รับการฟื้นฟูภายในระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้ถูกละเลย ทั้งร้าง หรือเสื่อมโทรม เช่น บ้านบอมเบย์เบอร์มาร์ จ. แพร่ เมืองโบราณโนนเมือง จ. ขอนแก่น เมืองเก่ากำแพงเพชร จ. กำแพงเพชร โรงงานกระดาษไทย จ. กาญจนบุรี กำแพงเมืองแพร่ จ. แพร่ ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจรัฐโดยกรมศิลปากรซึ่งมีองค์ความรู้ด้านวิชาการ อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอำนาจของภาคประชาสังคมและประชาชนร่วมกันดำเนินการ และ (๑๕) ควรมีการเชื่อมโยงวัฒนธรรมเข้ากับวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ อัตลักษณ์ ความหวงแหน และการสืบสานอนุรักษ์ในวัฒนธรรมของตนเอง เช่น กระเหรี่ยงคอยาว จ. แม่ฮ่องสอน ซึ่งปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเข้าไปชมชีวิตของชนเผ่าเป็นจำนวนมากจนก่อให้เกิดเป็นรายได้หรือมูลค่าเพิ่มต่อวัฒนธรรมชุมชนดังกล่าว

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมาธิการได้ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า (๑) เนื้อหาของรายงานมุ่งเน้นการอนุรักษ์และพัฒนามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้ เนื่องจากมีการร้องเรียนเป็นจำนวนมาก คณะกรรมาธิการจึงมีการประมวลผลการดำเนินงานดังกล่าวไว้ สำหรับมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ได้มีการกล่าวอ้างถึงในบทที่ ๕ สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ (หน้า ๙๓) ข้อ ๕.๒.๘ ที่ว่าด้วยการพัฒนากฎหมายเพื่อจัดตั้ง “สถาบัน” ในรูปแบบคณะกรรมการร่วม (Committee) หลายฝ่ายที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการอนุรักษ์และดูแลมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้อย่างบูรณาการ นอกจากนี้ ยังมีการยกย่องระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเชิงบูรณาการเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา มรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน พ.ศ. .... เพื่อเป็นกรอบแนวทางดำเนินการ และในร่างดังกล่าวได้กำหนดบทนิยามคำว่า “มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” ไว้ด้วยแล้ว อีกทั้ง คณะกรรมาธิการได้เคยศึกษารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน ซึ่งเกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นการเฉพาะแล้ว (๒) คณะกรรมาธิการจะสนับสนุนและผลักดันให้เกิดวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) และ (๓) ประเด็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ คณะกรรมาธิการขอรับไว้เพื่อเป็นข้อมูลในการบูรณาการต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

**๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การวิจัยทางคลินิกและการจัดการข้อมูล
การใช้สมุนไพรมนในคน
ซึ่งคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมพิจารณาเสร็จแล้ว**

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) พร้อมด้วยคณะทำงานสนับสนุนข้อมูลการวิจัยทางคลินิก และการจัดการข้อมูลการใช้สมุนไพรมนในคน (นายขวัญชัย วิศิษฐานนท์ เกษัชกรหญิงผกากรอง ขวัญข้าว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระวีวรรณ เจริญทรัพย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณสยามพร ศิรินาวิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาดา ไชยสวัสดิ์) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า คณะกรรมการ เห็นความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรค การจัดการข้อมูลการใช้สมุนไพรมนในคน จึงได้มีแนวทางการขับเคลื่อน การจัดการข้อมูลเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยร่วมมือกับเครือข่ายมหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้การวิจัยสมุนไพรมนมีประสิทธิภาพ เพื่อการขับเคลื่อนการใช้สมุนไพรมนในคน ให้มีความปลอดภัย ประเทศพึ่งพาตนเอง และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ ปัญหาจากการศึกษาพบว่า ๑) ด้านระบบนิเวศวิจัยและนวัตกรรมของประเทศไทย ยังขาดการบูรณาการ ของแหล่งทุนวิจัยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขาดการสนับสนุนทุนและการวิจัยแบบมุ่งเป้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะการวิจัยเชิงคลินิกและขาดระบบจัดการข้อมูลจากวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ ๒) ขาดข้อมูล การวิจัยทางคลินิกและการจัดการข้อมูลการใช้สมุนไพรมนในคน อันเป็นผลเนื่องจากขาดการบูรณาการ เพื่อเชื่อมต่อของการวิจัยทางคลินิกกับการวิจัยก่อนคลินิกรวมถึงขาดการสนับสนุนการวิจัยที่มากพอ เพื่อสร้างหลักฐานเชิงประจักษ์ที่น่าเชื่อถือเพื่อสร้างการยอมรับการใช้สมุนไพรมน ยาสมุนไพรมน และการแพทย์แผนไทย ในระดับสากล ๓) ด้านการส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อย ขาดระบบและการส่งเสริม สนับสนุนผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่อุปทานให้เข้าถึงองค์ความรู้ ผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือ เทคโนโลยี และแหล่งทุน เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันและการดำเนินธุรกิจได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ ควรปรับปรุงยุทธศาสตร์ ด้านการให้ทุนวิจัยและกลไกการสนับสนุนการวิจัยสมุนไพรมน โดยกำหนดให้มีหน่วยงานให้ทุนสำหรับ การวิจัยด้านสมุนไพรมนและการแพทย์แผนไทยขึ้นมาเป็นการเฉพาะ ควรมอบหมายกรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ในการบริหารจัดการด้านการวิจัยพัฒนาและการจัดการการใช้ประโยชน์ จากสมุนไพรมน ควรกำหนดนโยบายและกลไกสนับสนุนให้เกิดระบบที่บูรณาการทรัพยากรด้านวิจัย

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

และนวัตกรรมสำหรับการสนับสนุนการดำเนินงาน และสถานที่ในการสร้างสรรค์ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และองค์ความรู้ด้านสมุนไพรและการแพทย์แผนไทย ควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถของภาคเอกชนในการวิจัยและสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านสมุนไพรเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์โดยองค์ความรู้และหลักฐานเชิงประจักษ์เป็นฐานในการพัฒนาเกิดเป็นธุรกิจฐานนวัตกรรม และควรกำหนดให้การพัฒนาข้อมูล และหลักฐานเชิงประจักษ์ของการใช้สมุนไพรเป็นแนวทางสำคัญของการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสมุนไพรเพื่อพลิกโฉมสมุนไพรและการแพทย์แผนไทย ส่วนข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนเชิงบูรณาการ ได้แก่ ๑) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ร่วมกันพัฒนาคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ด้านการวิจัยสมุนไพร การจัดทำแนวทางการประเมินข้อเสนอโครงการวิจัยในมนุษย์ของประเทศตามแนวทางที่เหมาะสมกับการวิจัยสมุนไพร ๒) กระทรวง อว. กระทรวง สธ. และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรร่วมกันพัฒนามาตรฐาน รูปแบบ และแนวทางการเก็บข้อมูลเวชระเบียนที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยโรคและการรักษาโดยใช้สมุนไพรหรือการรักษาตามแนวทางการแพทย์แผนไทย ๓) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ร่วมกับคณะกรรมการสมุนไพรแห่งชาติ กรรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ในการค้นหาผู้ประกอบการสมุนไพรรายย่อยที่มีศักยภาพ ๔) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวง สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการสื่อสารจัดทำระบบและเครือข่ายการสื่อสารข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ด้านสมุนไพร การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในทุกระดับอย่างรอบด้าน และ ๕) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวง สธ. ร่วมกับมหาวิทยาลัย พัฒนาและส่งเสริมวารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เข้าสู่ฐานข้อมูลงานวิจัย นอกจากนี้ มีแนวทางการพัฒนาต่อยอดต่อการบริหารการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการสร้างเครือข่ายในอุตสาหกรรมสมุนไพร อาทิ จัดตั้งเครือข่าย (Consortium) ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้องด้านสมุนไพรและกลไกการดำเนินงานเครือข่าย ควรพัฒนา Hub of Knowledge ด้านสมุนไพรผ่านเครือข่าย ควรออกแบบรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ งานวิจัย โครงสร้างพื้นฐาน บุคลากร หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านสมุนไพร รวบรวมฐานข้อมูลด้านสมุนไพรในประเทศไทย และจัดประชุมวิชาการระดับนานาชาติร่วมกับเครือข่ายเพื่อพัฒนาเครือข่ายในระดับสากล

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า สมุนไพรมีความสำคัญมากเมื่อมีวิทยาศาสตร์การแพทย์เข้ามา ควรนำสมุนไพรเข้าสู่ระบบการวิจัยเพื่อให้เกิดข้อมูลเชิงประจักษ์และใช้สมุนไพรในการรักษาที่เป็นจุดอ่อนของการแพทย์ตะวันตกได้ ควรทำอย่างไรเพื่อให้หมอและแพทย์เกิดการยอมรับและมีความเชื่อมั่นที่จะใช้สมุนไพรในการรักษามากขึ้น ควรสร้างค่านิยมในการสนับสนุนวิจัยและพัฒนา เนื่องจากงานวิจัยแต่ละเรื่องต้องใช้เวลานาน และผลงานวิจัยอาจไม่ออกมาตามที่ต้องการ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

จึงควรกำหนดแผนระดับนโยบายและเพิ่มงบประมาณงานวิจัยให้มากขึ้น แพทย์ในประเทศไทยมีความสามารถ และเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ แต่ในส่วนของยา เครื่องมือแพทย์ ยังไม่สามารถผลิตได้เอง ผู้เกี่ยวข้อง ควรให้เห็นความสำคัญการกำกับและควบคุม ควบคุมไปกับการส่งเสริม องค์การอาหารและยาควรปรับปรุง ให้มีบทบาทมากขึ้น ในส่วนข้อมูล ระบบฐานข้อมูลยังไม่เพียงพอ ควรเพิ่มความรู้เข้าสู่ฐานข้อมูลให้มากขึ้น มีการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของเรื่องต่าง ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางให้เกิดการวิจัยในสิ่งที่ขาดแคลน การใส่ข้อมูล จำนวนมากจะช่วยให้ฐานข้อมูลใหญ่ขึ้นและความรู้กว้างขวางมากขึ้น กรณีบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๘ เพิ่มความเป็น มาตรา ๗๗ จัดว่า และมาตรา ๗๗ เบญจ ได้มีบทบัญญัติให้มีการวิจัยในคน จึงควรเร่งรัดเสนอ ร่างพระราชบัญญัติการวิจัยในคน พ.ศ. ... เสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนกรณีตัวอย่างเช่นพืชกระท่อม เป็นสมุนไพรที่มีประโยชน์มาก ที่มีการสนับสนุนให้ปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจแต่พบว่ายังติดปัญหาเรื่องการจำหน่าย โดยผลิตภัณฑ์จากพืชกระท่อมต้องผ่านองค์การอาหารและยา (อย.) นอกจากนี้ยังไม่มีผลการทดลองในคน อย่างชัดเจนว่ามีประโยชน์หรือโทษต่อร่างกายจึงไม่สามารถวางขายได้ จึงควรปรับเปลี่ยนกลไกภาครัฐ สามารถให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม กรณีตามบทบัญญัติมาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้รัฐต้อง ดำเนินการให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญหาด้านแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด การใช้สมุนไพรจึงควรต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความโปร่งใส และสร้างความเชื่อมั่นในประโยชน์หลังการใช้ อย่างไรก็ตาม มีผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรวางจำหน่ายจำนวนมาก อย. ควรมีนโยบายคุ้มครองผลิตภัณฑ์ เพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างถูกต้อง กรณีการศึกษาวิจัยเรื่องสมุนไพร จำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์ เมื่อสมุนไพรชนิดใดสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้ ความต้องการสูงอาจเกิดภาวะ ขาดวัตถุดิบ จึงควรศึกษาควบคุมไปกับการเกษตรเพื่อการมีวัตถุดิบที่เพียงพอในการพัฒนาและวิจัยขยายผล ควรนำงานวิจัยด้านสมุนไพรในประเทศตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ หรือการร่วมมือทำงานวิจัยกับ สถาบันวิจัยระดับโลกบ้างเพื่อยกระดับงานวิจัยให้แพร่หลายมากขึ้น

ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) และคณะทำงานฯ ได้ตอบข้อซักถาม สรุปได้ว่า การสร้างความเชื่อมั่น ให้กับแพทย์ในปัจจุบันมีหลักสูตรให้เรียนเรื่องสมุนไพรค่อนข้างน้อย ในส่วนการทำงานของกระทรวง สธ. และโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร มีการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์จริง มีการจ่ายยาสมุนไพรให้กับผู้ป่วย มีการติดตามอาการ ส่วนการขึ้นทะเบียนสมุนไพร ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่ยังมีกลไกที่มีความยุ่งยากต่อผู้ประกอบการในการพัฒนาเพื่อขึ้นทะเบียนยา ตัวอย่างที่พบในประเทศจีน มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยที่จีนได้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีการใช้ยา กับคนจริง ๆ หากเชื่อมโยงข้อมูลกับ อย. ได้จะเกิดประโยชน์ ในส่วนของงานวิจัยมีการร่วมวิจัยกับต่างประเทศ วิเคราะห์จุดอ่อนของแพทย์แผนไทย โดยมีเครือข่ายหลายประเทศ แลกเปลี่ยนความรู้ แต่ไม่มีการบันทึกไว้

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

อย่างเป็นทางการ ยังไม่มีการจัดระบบข้อมูลที่ดี จึงมีข้อเสนอแนะให้เร่งบูรณาการร่วมกันเพื่อให้สมุนไพรรไทยได้รับความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันโดยไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีการวิจัยขั้นสูงเสมอไป ในส่วนของบทบาทของกรมการแพทย์แผนไทย ตามที่บัญญัติในมาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญ จะปฏิบัติตามให้เกิดประโยชน์สูงสุดในระดับนโยบายได้มีการจัดทำแผนพัฒนาสมุนไพรแห่งชาติ บูรณาการร่วมกันหลายกระทรวง มีการนำงานวิจัยไปวางแผนร่วมกัน สำหรับร่างพระราชบัญญัติการวิจัยในคน พ.ศ. ... จะรับไปเพื่อติดตามความก้าวหน้าและเร่งดำเนินการ ทั้งนี้ ในส่วนข้อสังเกตอื่น ๆ คณะกรรมาธิการจะได้นำไปพิจารณาและศึกษาเพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา	(ไม่มี)
(๖) เรื่องที่เสนอใหม่	(ไม่มี)
(๗) เรื่องอื่น ๆ	(ไม่มี)

เลิกประชุม เวลา ๑๓.๕๕ นาฬิกา

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา